

นักการเมืองรุ่มร้อน-รอน.ส่อไฟเขียวเพื่อไทยหลอนอำนาจศาล !!

มีชัย ฤชุพันธุ์

หรั่ง ไตจิรากร

จิตพร พรหมพันธุ์

เมืองไทย 360°

หากพิจารณาจากกระแสตอบรับเบื้องต้นจากผลสำรวจแบบหยาบๆ ของ “กรุงเทพโพลล์” ที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 มกราคม รวมๆ ยังพบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งร่างโดยคณะกรรมการร่างฯ นำโดย มีชัย ฤชุพันธุ์ แม้ว่าเนื้อหาในร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังไม่สรุปรวบยอดก็ตาม เพราะเวลานี้ยกร่างมาทั้งหมด 261 มาตรา ยังต้องปรับลดตัดทอนให้เหลือ 250 มาตรา ซึ่งร่างแรกจะให้เห็นกันแล้วในอีกราวปลายสัปดาห์นี้

อย่างไรก็ดี เท่าที่รับฟังคำอธิบายเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ จากหัวหน้าทีมคือ มีชัย ฤชุพันธุ์ ที่พยายามเน้นย้ำให้เห็นว่าเป็นร่าง “ฉบับปราบโกง” ฉบับแรก โดยอ้างว่ามีเป้าหมายเพื่อกำจัดพวก “นักการเมืองขี้โกง” เป็นหลัก

เพื่อให้เห็นภาพชัดขึ้นจะยกตัวอย่างบางหมวด บางมาตรา เช่น หมวด 8 คณะรัฐมนตรี ในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 160 ระบุว่า พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นไม่เกิน 35 คน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน นายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบ นายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งรวมกันแล้วเกิน 8 ปีมิได้ ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม

ในมาตรา 171 ระบุว่า รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (1) ความเป็นนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามมาตรา 174 (2) อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทน (3) คณะรัฐมนตรีลาออก (4) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยตามมาตรา 146

มาตรา 172 ระบุให้ ครม.ที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1. ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 171 (1) หรือ (3) และเป็นกรณีนี้เกี่ยวกับการทุจริต ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า ครม.ที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ แต่หากพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 171 (4) หรือเป็นกรณีนี้เกี่ยวกับการทุจริต ครม.ที่พ้นจากตำแหน่งจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้ (2) ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 171 (2) ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่า ครม.ที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ในกรณีที่ ครม.อยู่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ตาม (1) หรือคณะรัฐมนตรี (2) ลาออกทั้งคณะ และเป็นกรณีที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎร ให้ปลัดกระทรวงปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีเฉพาะหน้าที่จำเป็นไปพลางก่อน โดยให้ปลัดกระทรวงคัดเลือกตนเอง ให้คนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี

ในร่างรัฐธรรมนูญนี้ระบุไว้ชัดเจนกรณีรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลจะสิ้นสุดลง ในมาตรา 174 ที่ระบุว่า ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ (1) ตาย (2) ลาออก (3) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่ในความผิดอันกระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท (4) สภาผู้แทนมีมติไม่ไว้วางใจ (5) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 162 (6) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 187/4 หรือมาตรา 187/5 (7) มีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา 175

นอกจากเหตุที่ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามวรรค 1 แล้ว ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดเวลา ตามมาตรา 160 วรรค 4 ด้วย

นอกจากนี้ ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการคือ การมอบอำนาจ ให้ศาลรัฐธรรมนูญไว้อย่างกว้างขวาง เช่นมาตรา 239 ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจดังต่อไปนี้ (1) พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย (2) พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับ หน้าทีและอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ (3) พิจารณาวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 213 มาตรา 218 (1)

(4) หน้าทีและอำนาจอื่นตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ การยื่นคำร้องและเงื่อนไขการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัย และการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญนอกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้ว ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีของศาลรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ ในมาตรา 240 วรรคท้ายยังระบุไว้ด้วยว่า ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ

มาตรา 241 บัญญัติว่า การวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ เป็นไปตามตัวอักษรหรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ ถ้าไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่จะยกมาปรับแก้ กรณีได้ได้ ให้วินิจฉัยกรณีนั้นตามประเพณีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นี่เพียงแค่ตัวอย่างบางช่วงบางตอนเท่านั้น ยังไม่นับเรื่องที่มี บทบัญญัติสำหรับการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองที่กำหนดคุณสมบัติ ป้องกันอย่างเข้มข้น เช่น ห้ามบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาเกี่ยวกับการทุจริต หรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายจะห้ามเข้าสภามการเมือง ตลอดชีวิต ป้องกันสมาชิกวุฒิสภา เครือญาติเข้ามาสืบทอดอำนาจ

อีกด้านหนึ่งเมื่อพิจารณาผลสำรวจเบื้องต้นดังกล่าว โดยสำรวจจากชาวบ้านทั่วประเทศ อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 1,198 คน เมื่อถามความคิดเห็นที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ ในประเด็นที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง สามารถ แจกใบแดงระงับสิทธิผู้สมัคร ส.ส.ก่อนการเลือกตั้งได้หากพบมี การทุจริต ร้อยละ 86.2 เห็นด้วย ร้อยละ 12.1 ไม่ค่อยเห็นด้วย และ ร้อยละ 1.7 ไม่ตอบ เมื่อถามถึงประเด็นที่ให้พรรคการเมืองจะต้อง เสนอชื่อบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีให้ประชาชนทราบล่วงหน้าก่อน มีการเลือกตั้ง โดยอาจจะเป็นผู้สมัคร ส.ส. หรือคนนอกก็ได้ ร้อยละ 79.9 เห็นด้วย ร้อยละ 17.3 ไม่ค่อยเห็นด้วย และร้อยละ 2.8 ไม่ตอบ

เมื่อถามถึงการให้อำนาจองค์กรอิสระ 3 องค์กร ได้แก่ กต., คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปป.ช.) และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) หรือร่วมกันเพื่อส่งข้อ ตกเตือนไปยังคณะรัฐมนตรี กรณีที่พบการดำเนินงานหรือนโยบาย ของรัฐบาลอาจจะสร้างความเสียหายแก่ประเทศในระยะยาว ร้อยละ 77.6 เห็นด้วย ร้อยละ 18.4 ไม่ค่อยเห็นด้วย และร้อยละ 4.0 ไม่ตอบ เมื่อถามถึงวาระการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรวมแล้วต้องไม่เกิน 8 ปี โดยจะเป็นก็สมัยก็ได้ (โดยไม่มีผลย้อนหลัง) ร้อยละ 52.4 เห็นด้วย ร้อยละ 40.4 ไม่ค่อยเห็นด้วย และ ร้อยละ 7.2 ไม่ตอบ

เมื่อถามถึงความมั่นใจที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เห็น เรื่อง ขจัดทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมือง และการซื้อสิทธิ์ขาย เสีย จะสามารถบรรลุเจตนารมณ์ที่วางไว้ได้ ร้อยละ 24.0 มั่นใจ

ร้อยละ 73.0 ไม่ค่อยมั่นใจ และ ร้อยละ 3.0 ไม่ตอบ เมื่อถามถึง ความมั่นใจที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าจะทำให้เกิดความสามัคคี ประองคองของคนในชาติได้ ร้อยละ 22.2 มั่นใจ ร้อยละ 74.6 ไม่ค่อย มั่นใจ และร้อยละ 3.2 ไม่ตอบ

เมื่อถามความเห็นต่อการออกมใช้สิทธิหากมีการทำประชามติ รับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ของประชาชน ร้อยละ 86.8 ตั้งใจจะ

ออกมใช้สิทธิ ร้อยละ 2 ตั้งใจจะไม่ออกมใช้สิทธิ และร้อยละ 11.2 ยังไม่แน่ใจว่าจะออกมใช้สิทธิหรือไม่ และเมื่อถามถึงความพึงพอใจ ที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในภาพรวม ร้อยละ 46.6 พอใจ ร้อยละ 37.7 ไม่ค่อยพอใจ และ ร้อยละ 15.7 ไม่ตอบ

หากพิจารณาเฉพาะประเด็นที่ถามว่ามั่นใจแค่ไหนจะสามารถ ขจัดนักการเมืองคอร์รัปชัน ชาวบ้านส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 73.0 ยังไม่คอย ใจแน่ใจ

แต่นี่เพียงแค่การสำรวจเบื้องต้น ยังไม่มีการอธิบายชี้แจง ต่อยให้เห็นชัด แต่ที่น่าจับตาคือหากมีการทำความเข้าใจและ เป้าหมายของการยกร่างเพื่อขจัดรากเหง้าที่บั่นทอนทำลายประเทศ มาช้านานว่าจะมีมาตรการที่เข้มข้นที่เชื่อว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะ ไปได้สวย และมีแนวโน้มจะผ่านประชามติได้ไม่ยาก

สิ่งที่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เท่าที่เห็นอยู่ในเวลานี้ในเบื้องต้นน่า จะให้การสนับสนุนก็คือหมวดที่ควบคุมและป้องกันการทุจริต คอร์รัปชัน ของนักการเมือง มีการให้อำนาจขององค์กรอิสระในการ ตรวจสอบอย่างกว้างขวาง และปรอทที่ชี้วัดได้ดีว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่น่าสนใจก็ตรงที่พวกนักการเมืองหรือพรรคการเมืองใหญ่ ต่างออกมารุมต้อน เพราะพวกเขาเชื่อว่าถูกลดทอนอำนาจ ถูกตรวจสอบ มากขึ้น ทำให้การทำ "ธุรกิจการเมือง" ที่เคยมีมาทำได้อย่างขึ้น และ มีสิทธิ์ติดคุก และถูกห้ามลงสภามตลอดชีวิต สิ่งพวกนี้แหละที่ทำให้ เขากลับ ส่วนเรื่องที่ว่าไม่เป็นประชาธิปไตย ไม่ยึดโยงกับประชาชน เท่าที่พิจารณามันเพียงข้ออ้างเพื่อให้การเคลื่อนไหวต่อต้านมีน้ำหนัก ขึ้นเท่านั้นเอง

เหมือนกับกรณีนี้ พรรคเพื่อไทยของ ทักษิณ ชินวัตร เวลานี้ ที่เริ่มรณรงค์ต่อต้านหรือให้ชาวบ้านคว่ำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยยกเอาเรื่องอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญมาเป็นข้ออ้างหลักในการ คัดค้าน แต่หากพิจารณากันแบบรู้ทัน จากแบ็กกราวนด์ก็พอเข้าใจ ได้ไม่ยากว่าคนพวกนี้ยัง "หลอน" จากฝันร้ายในอดีตจากคำพิพากษา ทั้งในเรื่องการ "ยุบพรรค" สิ่งวันพรรคการเมือง รวมทั้งดับฝันการ แก่รัฐธรรมนูญมิชอบ สารพัด

ดังนั้น พิจารณาจากเรื่องดังกล่าวเหล่านี้ก็อย่าได้แปลกใจ ที่พวกพรรคการเมือง โดยเฉพาะพรรคเพื่อไทยจะรู้สึกريبไม่ได้กับ การถูกควบคุมแบบนี้ และเขาก็ได้เห็น จาตรนต ฉายแสง - จตุพร พรหมพันธุ์ - เหวง โตจิราการ เริ่มรณรงค์คว่ำร่างฉบับนี้กันตั้งแต่ หัววัน เพราะสิ่งที่พวกนักการเมืองกลัวที่สุดและควบคุมยากก็คือ อำนาจศาลนั่นแหละ ส่วนอำนาจอื่น เช่น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจ บริหาร อำนาจของข้าราชการ พวกเขาสามารถควบคุมแทรกแซงผ่าน ทางการเลือกตั้งได้

อย่างไรก็ดี สิ่งที่เป็นหลักประกันในการควบคุมการทุจริต ได้ผลมากขึ้นก็ต้องออกแบบของค์กรอิสระให้มีที่มาที่มามีความอิสระ ได้จริง ปราศจากการถูกแทรกแซงได้จริง ซึ่งไม่เว้นแม้แต่วงการ ศาลที่ต้องมีกลไกตรวจสอบได้เช่นเดียวกัน แต่เท่าที่พิจารณาใน เวลานี้ถือว่ามีแนวโน้มเป็นบวก และต้องชี้แจงอธิบายได้อย่าง ทันท่วงที่ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของพวกนักการเมืองกระฉอกที่เป็น ลูกน้องของครอบครัว ทักษิณ ชินวัตร เป็นอันขาด !!